

LĄC SIĘ (26) *vb impf i może pf*

impf (25), *może pf* (1) [*praes 3 sg a. fut 3 sg*] *KochPs.*

się (24), *się* (2).

praes 3 sg *łęże się* (6). ◊ *3 pl* *lągą się* (15). ◊ *praet 3 pl m an* [*N pl: ptacy, smokowie*] *lągli się* (1) *PowodPr*, *lągli się* (1) *Mącz.* ◊ *con 3 pl subst by się* *lągły* (2). ◊ *part praes act* *lągąc się* (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Rodzić się, przychodzić na świat (o zwierzętach itp.), wykluwać się z jajka (o ptakach); exoriri, generari, gigni, innasci, nasci, oriri, procreare, provenire, suboriri Cn (10)* : przeto też iaycza iey [*jaszczórki*] ledagdzie porzuczone: łamy łie lęgą. *FalZioł* IV 15a; To [*żywe srebro*] wilkości zbytne z kthorych łie wły lęgą: wyczyłcia z ciała. *FalZioł* IV 16c; kákie [!] ciepło było iż łady kwitnęły/ [...] ptacy łie lągli *BielKron* 399; Decies in anno pariunt columbae, Dzieńcień kroć lęgą łie gołębie w rok. *Mącz* 79a, 6c; Bárány odeymować od owiec/ y ták łe przypużczác/ coby łie ná czás dobry lęgły iągńiętá *GostGosp* 106; w wielkich folwárcech/ kokofy kopá I. gęśi łtárych kopá I. tych coby łie lęgły y niołły iáyćá/ okrom gąśiorow. *GostGosp* 108; Kury łie lęgą cały rok [...]: Gęśi łedno raz/ ále dobrze. *GostGosp* 110; Wielki dźiw/ iż łię oná kráiná/ gdzie łię cí Smokowie lęgli/ zaráz do piekła nieprzepádlá. *PowodPr* 33.

W przén (1) : Szaty y máiętności rozumu nie dáią/ V tych łie też [*rozum*] nie lęże co w Zamkách łiadáią. *WierKróc* A4v.

2. *Gnieździć się, przebywać, żyć (o ptakach, rybach, owadach, insektach itp.); nidificare Mącz (16)* : Lęgą łie Ołły w gęłtwinie wzgorę na drzewie *FalZioł* IV 28c; iże łełt morzki dźiw iako łies, w morzu łię lęże/ ale łie na ziemi łalie. *FalZioł* IV 40c, IV 16a, 20d, 24c [2 r.], 27a; Ná tych gorách/ lęgą łie Biálłozorowie *BielKron* 433v, 277v; Cellulae columbarum cavatae, Lochy w gołębińcu w kthorych łie gołębie lęgą. *Mącz* 46b; nidificantes pene contextim, Málem łie lęgąc yedno podle drugiego. *Mącz* 453c, 46c, 196a; *KochPs* 75; [bowiem ty rzeczy łá bárzo łrećiwne robáctwu/ kthore łię w zbożu lęże/ iáko czerwie/ pandrowie/ y myłzy *Cresc* 1571 151].

Szereg: »gnieździć się albo ląc« (1): Columbarium, Gołębnik. Kofz włáńnie/ w kthorym łie dźkie gołębie gnieźdzą álbo lęgą. *Mącz* 60c.

Przen: *Powstawać, tworzyć się (o rdzy)* (1) : W pokoy widły łię łwiećá y ryne łemieże A ná zbroiách gđzi[e]ś we ćmie łoch y rdzá łię lęże *RybGęśli* B2.

Synonimy: 1. *rodzić się, rozmnażać się.*

Formacje współrdzenne cf LĄC.

Cf **LĘGĄCY SIĘ, LĘŻENIE SIĘ**